

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Lucae Pinelli Societatis Jesu Theologi, De
Perfectione Religiosa, Et Obligatione, Qvam Qvisqve
Religiosus ad eam consequendam habet. Libri Quatvor**

Pinelli, Luca

Mogvntiae, 1604

XIII. Quid sit castitas religiosa, & quod eius officium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46699](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46699)

causa est, vt religiosus res alienas, quæ ipsi non profunt, & aliis prodesse possent, in cubiculo suo retineat? nonnè superfluum est, quod impedit alterius bonum? Fili, vel optas in terra adscisci in numerum pauperum, vel in cælo? Si in terra, sufficit tibi, quod votum paupertatis edideris, & ab hominibus pauper nomineris. Si in cælo, non sufficit hoc, sed præterea opus est, vt sis pauper ipso facto, hoc est, vt omnia superuacua rescindas, ac continenter vsque ad mortem in actibus paupertatis te exerceas, & hoc est esse pauperem religiosum. Non est in meorum pauperum contubernio, qui vult abundare superfluis: nec pauperum fruetur præmio, qui effectus paupertatis expertus non fuerit.

DE VOTO CASTITATIS.

Quid sit castitas religiosa, & quod eius officium.

CAPVT XIII.

FILI, si virtus castitatis non esset, peccatum cum homine ageretur: carnis siquidem concupiscentia, ea natura est, & conditione, vt si non coerceatur tempestiuè, hominem alioqui ratione & intelligentia præditum breui tempore totum reddat belluinum.

M a

Nam

Nam sensuum illecebra titillationeq; ita mentem humanam obscurat & exæcat, ut eam in omnes bestiales fæditates & sordes pertrahat. Qua semel, ut fit, iudicio & consilio destituta, miserabiliter homo in omnia flagitia præceps agitur. Hinc fit, hominem voluptatibus carnis deditum, omni robore ad benè agendum spoliari, non cogitare, nec loqui alia de re quàm de lasciuia, & illecebris carnalibus, nec aliud optare, quàm ut per omnem vitam eiusmodi delitiis circumfluat. quare & alteram vitam odit. Neque hinc fit hominis carnalis dementia, sed odio etiam quodam exardescit in Creatorem, quod in sua lege illas fædas carnis voluptates vetuerit, & condemnarit. In homine sensuali deficit sensus, & culpa augetur.

ALIA conditio concupiscentiæ est, efficere, ut nullum sit bonum, quod homo sensualis non aspernetur, neque malum, quod non committat, ut potiatur eo, quod illicitè desiderat. Nullam rationem habet opum, sed ut libidini suæ faciat satis, omnia profundit, vitam mille periculis exponit, nullam sanitatis curam gerit, nihil pensi habet conscientiæ repugnare, animamq; lædere, modo ad scopum suum colimet: Denique
omnia

omnia tam terrestria quàm cœlestia post-
ponit suis carnis voluptatibus Non fit ani-
malis, qui actiones animalis non exercet.

TER TIA Concupiscentiæ conditio est,
quod nunquam satiatur imò voluptatibus
carnalibus quotidie accrescit, & ita corpus
inflammat, vt nulla febris licet ardentissi-
ma æquè hominem cruciet, ac concupiscē-
tia. nec vlla furia infernalis ita exagitur,
vt homo luxuriosus, cuius æstus tantus est,
vt videatur non posse extinguere, nisi morte.
Caro primò hominem ligat, post excæcat,
deinde exagitat. Qui non vult hoc modo
tractari, non se dedat eius seruituti.

CVM hac pestifera indomitaq; fera bel-
lum gerendum est castitati, quæ vocata ab
homine in auxilium libenter venit, & con-
cupiscentiæ æstum vehementer mitigat.
Officium ergò generale castitatis est, o-
mnes sensuum cupiditates ad rectæ ratio-
nis normam moderari & dirigere, vnicui-
que continentia gradui tribuendo, quan-
tum conuenit, & non amplius. Et quoniam
gradus continentia sunt varij, varia quo-
que sunt eius concessiones & prohibicio-
nes quas in sua lege præscribit. In primo &
infimo gradu est continentia conjugatorum,
quibus tantum prohibet delectationes illi-

citas. In secundo est viduarum. In tertio cæ-
 libum, qui non solum illicitis renunciant
 carnis voluptatibus, sed etiam licitis; qui-
 bus videlicet citra noxam frui possent, si ma-
 trimoniū inire vellent. In quarto gradu est
 continentia Virginū, quæ ut iam dictis per-
 fectior est, ita maiori præmio digna est. Cui-
 us perfectio sita est, non solum in firmo pro-
 posito continendi se ab omni Venerearū il-
 lecebrarum genere, verum etiā in perpetua
 virginæ integritatis cōseruatione. In quin-
 to, supremoq; gradu collocata est continē-
 tia religiosorum, quæ, esto, virginea aliquā-
 do non sit, tamē perfectione cæteris omni-
 bus præstat, eò quod per Votum mihi sit cō-
 secrata, quod cum sit excellentis caritatis
 actus, & virtutum moralium maximæ,
 nempe religionis, continentie religiosæ
 summam perfectionem excellentiamque
 conciliat.

I A M verò lex castitatis imperat, ut con-
 tinentia religiosa tria se digna officia exer-
 ceat. Primum est carnem cōseruare pu-
 ram. in quam rem opus est animi robore.
 Nam cum caro per se procliuvis sit ad incon-
 tinentiam & impuritatem, fortitudo animi
 necessaria est, ad eam quasi freno coercen-
 dam, ut homo qui naturaliter carnem suam
 diligit,

diligit, nec finit eam facile affligi, non nimium relaxet illi habenas, & in voluptatum carnalium lutum se demergat. Alterum officium est, custodiam agere sensuum, in quam rem opus est diligentia. Nam cum sensus sint vagi, & lubrici, innumeraeque errandi occasiones se ingerant, nisi religiosus in iis custodiendis sedulus fuerit, facile limites suos transilient. Tertium officium est, sartam tectam conseruare mentis puritatem, quo necessaria est cautela, ad considerandum & expendendum, quid in eam admittatur. Si enim quippiam sit, quod inquinare eam possit, debet ei aditum omnem praecidere, eò quod facilius sit ingressum prohibere, quam semel admissum postea excludere.

FILI, hæc religiosæ castitatis lex est, & hæc eius officia. Si velis ab ea iuari, quandoquidem hoc sine eius opem imploras, necesse est vt tu illi quoque faueas, operamque tuam non deneges, quo officio suo facere satis possit. Si enim secus fiat, perinde faceres, ac si in domum quidem aduocares medicum, sed nolles ab eo vulnusegri attingi metu doloris, vel fastidij secuturi. Hæc non est via curadi infirmi, sed potius morbi augendi. Corpus assuefactum

voluptati conqueri solet, castitatem nimis esse exactam & seueram in exequendis suae legis praecipis, quae multa prohibeant, & concedant pauca. Verum, haec sunt mollium, sensualiumque egrotorum querelae, qui ordinariè appetunt, quae maximè illis noxiae sunt. Quae si illis indulgeantur, afferunt damnum. Quare consultius illis talia negantur, etiam si molestè ferant. Permite filii, ut medicus manum apponat ferro, nam concupiscentiae carnalis hunc, nisi maturè praecidatur, facile in putridum moriturumque apostema degenerabit. Qui cum exigua afflictione non est curatus, sicut debet, alibi aeterno cruciatu torquebitur, sicut debet.

De excellentia castitatis religiose.

CAPVT XIV.

FILI, homo constat duabus partibus. altera dicitur inferior, & sensitiva, ac pertinet ad corpus. Altera superior, & rationalis, ac pertinet ad animam. Quando creatus fuit in paradiso terrestri, quamdiu in statu innocentiae perstitit, magnam quoque sensitum pacem, quia pars inferior perfecte subiecta erat, & obsequabatur superiori, nec
aude-